

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΑΘΗΜΑ JEAN MONNET

«Η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο: Επιλεγμένες υποθέσεις εργασίας»

Υπεύθυνος : Καθηγητής Πάνος Γρηγορίου, p.grigoriou@soc.aegean.gr

Περιγραφή μαθήματος :

Πρόκειται για ευρωπαϊκό μάθημα Jean Monnet, υποστηριζόμενο με ειδική χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Δράση Jean Monnet/ Erasmus+).

Το ευρωπαϊκό αυτό μάθημα αντιστοιχεί σε σεμινάριο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου από το 2016.

Στο σεμινάριο αυτό συμμετέχουν είκοσι πέντε φοιτητές του Ζ' εξαμήνου, οι οποίοι και εντρυφούν στις διεθνείς σπουδές στο πλαίσιο του επιστημονικού ενδιαφέροντος ενός Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Θεματικές προτεραιότητες:

Το ενδιαφέρον του μαθήματος εστιάζεται σε εκείνα τα υποκείμενα του διεθνούς δικαίου, κράτος και διεθνείς οργανισμοί και άτομο, που εκτιμώνται ότι εκφράζουν το σημερινό του περιεχόμενο.

Το κράτος είναι οργανωμένη πολιτική οντότητα, που νομιμοποιείται να διαχειρίζεται την εξουσία σε μια καθορισμένη γεωγραφική περιοχή (επικράτεια- έδαφος). Ένα κράτος περιλαμβάνει ένα σύνολο δομών οι οποίες έχουν τη δικαιοδοσία να θεσπίζουν και εφαρμόζουν κανόνες, αποκλειστικά προσανατολισμένους στην οργάνωση και διοίκηση της κοινωνίας που ζει επί του εδάφους του.

Ο εικοστός πρώτος αιώνας, από την πρώτη ημέρα του, ανέδειξε αυτό το ενδιαφέρον για την μελέτη της σχέσης της κρατικής εξουσίας με τις ίδιες δομές οργάνωσης της κοινωνίας (κοινωνία των πολιτών).

Η σχέση αυτή, ενώ στο παρελθόν χαρακτηριζόταν από συγκρούσεις και αντιθέσεις, με την συμβολή των οργανωμένων διεθνών θεσμικών δομών (οργανισμών, πχ Ευρωπαϊκή Ένωση, ΟΟΣΑ, σύστημα Bretton Woods) ανέπτυξε τις διαδικασίες της διακυβέρνησης, καταστέλλοντας έτσι τις τάσεις δυναμικής υπεροχής των μεν επί των δε και εμβαθύνοντας την δημοκρατική διαδικασία (πολιτική ισχύς οργανωμένων κοινωνικών δομών, ρόλος του κράτους στις κοινωνικές εντάσεις).

Η εξέλιξη του φαινομένου της οργάνωσης και λειτουργίας της διεθνούς κοινωνίας πρόσθεσε, δίπλα στα κράτη, και ένα νέο θεσμικό μηχανισμό, **τον διεθνή οργανισμό**. Έτσι

λοιπόν, θεωρείται ότι το διεθνές δίκαιο μπορεί να γνωρίσει μια πιο αξιόπιστη εφαρμογή στο πλαίσιο μιας διεθνούς οικουμενικής πολιτικής και θεσμικής ισορροπίας.

Η αναγνώριση του ατόμου ως υποκειμένου του διεθνούς δικαίου αντανακλά τη σημασία του σεβασμού των δικαιωμάτων του και κυρίως της αξιοπρέπειας του, στο πλαίσιο της θεσμικής προσπάθειας οργάνωσης μιας δημοκρατικής διεθνούς κοινωνίας.

Διάγραμμα μαθήματος:

1. Αρχές και Αξίες που επηρέασαν ιστορικά και ιδεολογικά την εξέλιξη, τον ορισμό του διεθνούς δικαίου, τα υποκείμενα και τις πηγές του.
2. Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην εξέλιξη του διεθνούς δικαίου μέσω της αναγνώρισης της ιδιότυπης θέσης του ενωσιακού δικαίου στη σχέση μεταξύ εθνικού και διεθνούς δικαίου, της διαμόρφωσης και έκφρασης της διεθνούς νομικής προσωπικότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, εν τέλει, της στρατηγικής θέσης που επιλέγει η Ένωση στην διεθνή κοινωνία.

Δράσεις και ερευνητικό έργο:

1. Η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών διασφαλίζεται μέσω της εκπόνησης εργασιών γύρω από θέματα, που απασχολούν την θεσμική οργάνωση της διεθνούς κοινότητας αλλά και τις προσδοκώμενες πολιτικές ισορροπίες στο εσωτερικό της, καθώς και εφαρμογές του διεθνούς δικαίου.
2. Διοργάνωση Ημερίδων με θέματα, που άπτονται της διεθνούς επικαιρότητας και συνδέονται με την στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο παγκόσμιο γίγνεσθαι, και αποσκοπούν στην ενημέρωση της τοπικής κοινωνίας αλλά και συγκεκριμένων ομάδων της (δημοσιογράφοι, στρατιωτικοί, εκπαιδευτικοί).
3. Παραγωγή ενός βιβλίου με συγγραφική ευθύνη του Καθηγητή Πάνος Γρηγορίου και θέμα : *Η εξέλιξη των αξιών και των αρχών του διεθνούς δικαίου. Η συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, Εκδόσεις Ευρασία, Αθήνα, 2019.

Με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Erasmus+» της Ευρωπαϊκής Ένωσης